

Till
Östermalms stadsdelsnämnd,
sammanträde

Uppföljning av Stora Skuggans 4H-gård

4H-gård: Stora Skuggan

Regiform: Ideell förening

Part/verksamhetsbidrag: 4H (Head, Heart, Hand, Health) Stora Skuggan

Inriktning/verksamhet: Öppen verksamhet för barn och unga

Adress: Stora Skuggans 4H-gård, Stora Skuggansväg 40, 115 42
Stockholm

Telefon: 08/ 16 62 06

Hemsida: www.storaskuggans4hgard.se

E-post: annika.hasseludden@hotmail.se

Uppföljningen redovisas av: Verksamhetsansvarig/föreståndare An-
nika Jansson och bitr. föreståndare Anna Segerström.

Datum för uppföljningen: 27 nov-15

Uppföljning

- **Antal medlemmar 2015**
Ca 565 medlemmar
- **Antal besökare ca 300 000**
4H-gården har ett stort behov av att få extraresurser till vårt stora besökarantal. Flera hundratusen besökare gästar gården exklusive stora arrangemang. Antalet besökare ökar ständigt! Under helgerna strömmar barnfamiljer och ungdomar hit. Inte minst märks det att Norra Djurgårdsstaden byggts.
- **Stora Skuggans öppethållande-**
Klockan 10 – 17 alladagar. Beroende på aktivitet även kvällsöppet! Stängt under lunch 12-13.
- **Beskriv hur arbetet med barn och ungdomar med funktionsnedsättning har bedrivits och utvecklats under året:**
Trycket är stort på 4H-gården gällande barn och ungdomar med funktionshinder. Detta år har vi satsat särskilt på, kretsloppsbesök, bondgårdsskolor, islandshästar och utbildning kring detta för ledare, personal och praktikanter. Skolklasser med elever med funktionsnedsättning deltar med olika aktiviteter bl a med att köra häst och vagn, guidning på gården och även praktiskt arbete. Vi samverkar med särskolegymnasier och tar löpande emot praktikanter från år 3 och 4, bl a S t E r i k s gymnasium. Vi samverkar också med fritidshem/korttidstillsyn (KTT) och dagliga verksamheter, både inom och utom kommunen. Fler barn och ungdomar är idag med på läger och andra verksamheter än tidigare. De innehåller tömkörning med häst, ridning, djurteori, skötsel av alla djur och studiebesök. En omfattande lägerverksamhet bedrivs under alla lov dagar. Då deltar också många barn och ungdomar med funktionshinder, även på övernattningsläger. Under sommaren 2015 bedrevs lägerveckor för barn med synliga och osynliga funktionshinder. Flera med Downs syndrom. Vi har även utvecklat och arbetat pedagogiskt med att stärka ungdomar med funktionshinder att hjälpa till som lite extraledare ibland om man passar för det med djur och barngrupper.

Ridning för barn och ungdomar med funktionshinder har fortsatt och utvecklats med våra hästar som har specialutbildats för ändamålet. Tyvärr så har vi varit tvungen att byta ut hästar som inte passat vilket medfört en fördyring för oss. Att arbeta med hästar som ska passa verksamhet med funktionshindrade

barn och ungdomar ställer höga krav på säkerheten. Det är stor efterfrågan på den verksamheten. Personalen har gått ridlärarutbildning avseende funktionsnedsatta samt annan utbildning om olika former av utvecklingsstörning, för att kvalitetssäkra verksamheten. Körning med getabock är något som 4H-gården specialiserat sig på och en ideell ledare har visat och berättat om denna aktivitet för barn och ungdomar med särskilda behov.

- **Hur många barn deltar i den integrerade eftermiddagsverksamheten enligt LSS/KTT(korttidstillsyn) i jämförelse med år 2014**

Korttidstillsynen fungerar utmärkt, dock så har antalet minskat på grund av att kommunerna tycker det är dyrt med taxiresor, och några har slutat på grund av ålder. Det är billigare för kommunerna att ha kvar eleverna i skolorna. Två deltagare finns för närvarande på korttidstillsynen, några är på gång in. Flera föräldrar har frågat oss om inte 4H-gården kan användas som skola för elever som inte vill eller kan gå i skolan med psykosociala hinder. Bland annat från Östermalm.

- **Den planerade dagliga verksamheten, har den kommit igång så som tänkt?**

Den dagliga verksamheten är igång sen 2012. Den ingår i LOV;en och finns att ta del av i Jämför service. Den har för närvarande 6 platser som i första hand riktar sig till personer i 25-årsåldern. Förutom gårdens ordinarie verksamhet med skötsel av djur- och naturvård så har deltagarna också arbetsuppgifter i gårdsbutiken och i cafédelen. De jobbar även med marknadsföring av gårdens olika aktiviteter, trädgårdsskötsel, samt matlagning och bakning. 4H-gården har även tagit emot praktikanter från Östermalm med funktionshinder.

- **Vilken lägerverksamhet har ni bedrivit under året? Hur många barn och unga har deltagit? Har också barn och unga med funktionsnedsättning haft möjlighet att delta?** Gården har bedrivit olika former av lägerverksamhet för barn i olika åldrar samt även för barn som har funktionsnedsättning. Lägerverksamheten består av olika delar inom 4H-gårdens verksamheter. Natur och djurpedagogik, gammalt hantverk samt trädgårdspedagogik. Häst och vagn samt ridning i mindre omfattning. I år var det dagläger under sport-, påsk-, sommar- samt höstlovet. Det har deltagit ca 40 barn per vecka, varav ca 10 med funktionsnedsättning. Bemanningen

har varit 8-9 anställd personal och ideella ungdomsledare, varav vissa med funktionsnedsättning.

- **Hur många praktikanter och prao-elever har ni tagit emot under året och hur många av dessa var unga med funktionsnedsättning?**

Efterfrågan på praktikplats hos oss är mycket stor! Vi prioriterar ungdomar från Östermalm. Gården tar emot många elever från skolor och andra verksamheter, t ex arbetsförmedlingen, som gärna vill placera praktikanter och prao-elever där, inte minst många med funktionsnedsättning. Under året, liksom tidigare år, har omkring 38 praktikanter i olika åldrar deltagit. Ca 15 av praktikanterna har varit ungdomar med funktionsnedsättning.

Att verksamheten har utvidgats med funktionshindrade och att 4H-gården är mer känd för dessa grupper beror till absolut största delen på det bidrag som vi fått under de sista åren till dessa specifika ändamål. Anledningen är också att djuren och hästarna är specialutbildade och valts noga ut för att passa verksamheten.

- **Föreningen undervisar i hur livet var förr och om gamla bondgårdstraditioner. Vid hur många tillfällen?**
4H-gården har utvecklat arbetet kring livet förr. Vi har personal som gått fäbodutbildning där man lärt sig att göra ost samt utövat hantverk. Nästan all verksamhet såsom guidning, selning av häst, bondgårdsdagar med skötsel i stallet för skolklasser, barn och ungdomsgrupper, aktiviteter med hantverk, arbete inför marknader mm genomsyras av berättelser och kunskap från förr avseende bondgårdstraditioner. Alla tycker att det är spännande att lyssna och att få smaka på tidstypisk mat, vilket är ett viktigt pedagogisk redskap för att nå "alla". Gårdens utrotningshotade lantrasers bevarandearbete har också stor betydelse liksom samarbetet med Skansen. Så gott som dagligen lär gården ut Om livet förr, och det bokas i förväg.
- **Beskriv ert samarbete med andra samarbetsparter.**
Till mycket stor hjälp och glädje för gården har bidraget från Östermalms stadsdelsnämnd varit under året. Det har bidragit i hög grad till vidareutveckling av 4H-gårdens verksamheter.

Samarbete kring fåbodaktiviteter har utvecklats och satsats på och ska fortsätta år 2016. Fortbildning har skett. Gården samarbetar med ett stort antal organisationer landstingets olika delar, barn och ungdomar med ätstörningar, barn som har cancer och är under behandling. 4H-gården samarbetar med en avdelning på Astrid Lindgrens barnsjukhus. Vidare olika djurparker, skolor som har funktionsnedsatta barn, mediabolag, Studieförbundet, Natur o Djur-pedagogiska utbildningar, samt andra föreningar som t ex kaninavelsförbundet. Samverkan innebär i många fall att den övergår till samarbete kring vissa prao-elever och praktikanter som är i behov av extra stöd, vilket är resurskrävande.

- **Har gården fler eller färre djur än under 2014? Beskriv varför.**

Driftkostnaden för 4H-gårdens djur är ständigt ett stort problem att hålla lantbruksdjur hästar i Stockholm är dyrt främst för att fodret är dyrt och ska dessutom transporteras. Gården har i dag fler minigrisar då det är lätt för funktionshindrade barn och ungdomar att arbeta med dessa. Vi ska utöka koantalet och köpt en ny Fjällnärako. Några fler hästar har köpts in och flera kaninsorter. Några fler djur har det blivit. Trycket är hårt på djuren både från allmänhet och de aktiva djurintresserade. Det är därför viktigt att inte ha för lite djurantal och tack vare Östermalms stadsdelsnämnd har vi kunnat utöka. Om vi inte fått ekonomiska medel hade en förutsättning för detta inte funnits.

Fjällnärakorna, fåren, hästarna och getterna utgör ett fantastiskt inslag, både för besökare samt även nyttan i naturvård på Djurgården. I takt med att Norra Djurgårdsstaden byggs och med den anhopning av nya besökare som förväntas komma så krävs det fler djur. Den dagliga verksamheten kräver också fler djur. Dessutom så kan bevarandearbetet av utrotningshotade svenska lantraser utvecklas och bibehållas.

- **Vilken del av föreningens verksamhet har utvecklats mest under 2015**

Byggprojekten är de delar som utvecklats mest fortsatt. Lilla klubbstugan är en fantastisk mysig byggnad och är som en lugn oas att vistas i. Många av våra funktionshindrade barn och ungdomar använder denna, som sin egen plats. Läran om livet förr, djurpedagogik, svenska lantraser samt hantverk och kretsloppbesök och bondgårdsskolor, samt läger är oerhört efterfrågat. Ridverksamheten är mest efterfrågad och antalet ridpass har därför utökats. Fler barn och unga med funktionsnedsätt-

ning har fått ta del av verksamheten. Hästarna bidrar till att den dagliga verksamheten och även fritids har vuxit eftersom ridintresset är så stort och inte kan erbjudas på så många andra ställen i staden.

Samarbeten med sjukhus har fortsatt under året och fler funktionsnedsatta har varit med i grupperna. Trycket är hårt på gården men ses positivt då verksamheten är så betydelsefull. Detta kräver dock fler personal som i sin tur förutsätter att goda arbetsvillkor kan uppfyllas. Verksamheten kan inte växa mer än att personal, besökare och inte minst djuren kan tas väl om hand.

Personalen deltar i utbildningar regelbundet, specifikt har kunskaperna om olika funktionsnedsättningar ökat. Vidare har många deltagit i ledarutbildningarna. Marknadsdagar, besök från förskolegrupper och skolor har också ökat, liksom kretsloppbesök från förskolor samt bondgårdsskolor. Gårdsbutiken har utvecklats och är full med varor som bland annat tillverkats på gården. Besökarantalet har ökat generellt, men särskilt under helgerna.

- **Vilken verksamhet har inte utvecklats såsom planerat?**

Det som b la saknas är mer personal på helger för att möta trycket av besökare, samt extrastöd till personal som arbetar med barn och ungdomar med särskilda behov. Vi är i ett stort behov av ekonomiska medel för att kunna fortsätta driva 4H-gården i den riktning som vi beskrivit. Verksamheten har utvecklats över förväntan, men liksom tidigare år räcker resurserna ändå inte till i alla delar, för att utveckla tillgängligheten för barn och unga med funktionsnedsättning, samt vissa utsatta grupper av barn och ungdomar.

Behovet av resurser bland annat till foder och den allmänna driften samt att möta allmänheten är vi i stort behov av! Dessutom ställer kraven på djuren till med en rad ekonomiska bekymmer. Personal som ska finnas i högre utsträckning, mycket dresserade och snälla djur, hästar kor mm kräver ett stort engagemang inte minst vad gäller kostnader.

4H-gårdens förhoppning och starka önskan inför 2016 är att få bidrag såsom tidigare från Östermalms stadsdelsnämnd. De understryker att dessa pengar gör och har gjort otroligt mycket för så många, inte minst för barn och unga med funktionsnedsättning och för barn och unga som lever i socialt utsatta grupper.

- **Antal besökare från Östermalms stadsdelsområde under året: En stor procent är från Östermalm särskilt både yngre och äldre människor, många ensamma. Ca 100 000**

Gruppverksamhet totalt under året:

- Kretsloppsbesök 98st barn
- Bondgårdsskola 95st barn
- Häst och vagn 500 st barn/ungdomar och vuxna
- Djurskötargrupper 45st barn
- Dagläger sommar, höst, påsk, jul samt sportlov 124 st barn
- Aktiva medlemmar 325 st
- Övernattningsläger halloween 23
- Guidningar 270 st barn/ungdomar
- Evenemang, marknader, vanliga besökare 100 000 och mer
- Daglig verksamhet och korttidstillsyn enligt LSS 8 st
- Ridning och körning för barn och ungdomar med funktionsnedsättning 30 st
- Hästis 55 st barn
- Mini 4H 75 st barn
- Ponnyvarv ca 650 st barn
- Ledare på gården 125 miniledare 35 ungdomsledare
- Helgskötare och andra ideella 70 st barn/ungdomar och vuxna
- Kurser 50 st barn och ungdomar
- Praktikanter 38 i nuläge

Ekonomisk bilaga från de områden vi sökt pengar till år 2015

Färdigställande av klubbhus, annex:100 000 kr

Lägerverksamhet även integrerade läger, för barn och ungdomar med funktionsnedsättning särskilda behov: 45 000 kr

Ridledare hjälp för funktionsnedsatta barn och ungdomar.40 000

Färdigställande av tillgänglighetsanpassat islandshäststall 678 000

Foderkostnader, material, stängsling, inköp och byten av häst 250 000

Driftkostnader 350 000

Utvecklings och fortbildningsmaterial: 5000 kr

Personal till 4H-gårdens verksamhet och allmänhet 1 650 000

Summa: 3 118 000kr